

Pakistan dosiahol atentátom na bývalého premiéra Imrana Khana bod zlomu

- CZ24 News | 12. listopadu 2022

PAKISTAN: Aj keď Pakistan zápasí s následkami silných záplav , davy ľudí naďalej vychádzajú do ulíc, aby presadzovali radikálnu zmenu. Strelba bývalého premiéra Imrana Khana na jednom z týchto protestov zo začiatku tohto mesiaca priviedla krajinu do bodu zlomu.

Dnes je Khanova popularita ako politického vodcu na vrchole – a práve preto má teraz problémy. Odvolaný z funkcie v apríli po tom, čo prehral hlasovanie o vyslovení nedôvery , ktoré zorganizovali jeho politickí nepriatelia, prejavil neúnavné odhodlanie brániť sa.

To, čo nasledovalo, nebolo nič menej než historické. Pakistan zažil bez slávností zosadených mnoho civilných politikov, ale väčšina obyčajných ľudí bola k takýmto elitným intrigám celkom ľahostajná. Prekliatím národa bolo, že niekedy civilní politici pri moci a ich do očí bijúce drancovanie krajiny v skutočnosti spôsobili, že vojenská vláda vyzerá lepšie – alebo sa aspoň nelíši.

Khanovo zvrhnutie vyvolalo hnev medzi veľkými segmentmi populácie, ktorí verili, že „Khanov experiment“ je teraz mŕtvy. Jeho rozhodnutie brániť sa je úprimne zázračné v krajine, kde bohatstvo a moc sú tak obscénne monopolizované civilnými a vojenskými elitami, ktoré pohŕdajú Khanom.

Po celej krajine usporiadal Khan zhromaždenia s cieľom oživiť obyvateľstvo, ktoré by inak mohlo upadnúť do zúfalstva z obnovy starého politického poriadku. V spaľujúcich horúčavách leta a cez ničivé záplavy sa Khan ani o píd nepohol zo svojej jednoduchej základnej požiadavky: aby sa v krajine konali voľby , aby sa určilo, kto by mal vládnuť.

Zúfalo hľadá zmenu

To, čo sa však javí ako celkom banálna požiadavka, je pre tradičné mainstreamové politické strany kliatbou. Najmä Pakistanská moslimská liga (N), ktorej vodca Shehbaz Sharif bol vymenovaný za premiéra bez mandátu od ľudu, je v panike. Už dlho je zvyknutá dominovať najmocnejšej a najľudnatejšej provincii krajiny Pandžáb, ktorú v júlových doplnujúcich voľbách získal späť Khanov Pakistan Tehreek-e-Insaf (PTI).

Vzostup Khanovej PTI nebol maličkosťou, pričom relatívne mladá strana prelomila zovretie dvojstranného duopolu, ktorý po desaťročia dominoval politickému životu v krajine. Je zrejmé, že Pakistanci zúfalo chcú zmenu.

Pakistanské vládnuce elity sa takmer všemožne snažili tento trend obmedziť, snažiac sa postaviť mimo zákon hlasovanie zámorských Pakistancov, ktorí v drvivej väčšine podporujú Khana. Polícia zasiahla Khana absurdnými obvineniami z „terorizmu“ a štátna volebná komisia ho nedávno vylúčila z účasti vo voľbách. Namiesto riešenia obrovských sociálnych a ekonomických problémov, ktorým Pakistan čelí, sa režim jednoznačne zameriava na zničenie Khana.

Vláda však nie je jediným hráčom v tejto ságe. Khan sa teší širokej podpore v radoch pakistanskej armády, čo možno vysvetľuje, prečo sa silne militarizovaný štát národnej bezpečnosti tak zdráhal potlačiť ľudové mobilizácie. Ak by boli vydané takéto rozkazy, existuje reálne riziko, že by sa zbrane vojakov mohli obrátiť na druhú stranu, čo by vyvolalo vzburu v armáde.

Sú to tie isté ozbrojené sily, ktoré boli počas posledných dvoch desaťročí nútené obetovať sa a zomierať za americkú „vojnu proti terorizmu“ . V tomto bode ich určite viac priťahuje Khanov príslub stať sa priateľom USA v mieri, ale nie vo vojne , než akékoľvek nové rozkazy, ktoré by vojenské velenie mohlo vymyslieť v súčinnosti s Washingtonom.

Medzitým sa pod dohľadom tejto vlády dejú nezákonné zadržiavania, mučenie a vraždy . Významný novinár Arshad Sharif , ktorý odhalil korupciu v režime, bol zabitý minulý mesiac za zvláštnych okolností po tom, čo utiekol do Kene. Pakistanské politické skupiny boli dôkladne odhalené pre ich pokrytectvo, klamstvá a oportunizmus.

Neistota pred nami

V tejto chvíli môžeme len špekulovať o motivácii Khanovho strelby minulý týždeň. Bol zranený do nohy, čo jeho priaznivci nazývali pokusom o atentát . Ak by Chána chcel zabiť vycvičený strelec z pakistanských spravodajských služieb, mnohí pozorovatelia sa domnievajú, že by to bol výsledok.

Niektorí skôr tvrdia, že strelba mohla byť varovaním pre Khana a jeho priaznivcov, z ktorých jeden zomrel pri tom istom incidente po tom, čo utrpel guľkové rany . Ale toto vysvetlenie sa zdá slabé, pretože celý svet už vie, že prakticky nič nemôže odradiť Khana od otvorenej konfrontácie s existujúcimi mocnosťami, či už v Islamabade alebo Washingtone.

Nech už je motivácia akákoľvek, mohlo by sa to zle vypomstiť, čo by dodalo impulz Khanovmu tlaku na zmenu. Bývalý premiér zdôraznil, že jeho zhromaždenia a pochody musia zostať pokojné a demonštrácie boli doteraz neuveriteľne disciplinované.

Zároveň nesmieme stratiť zo zreteľa väčšie geopolitické mocenské hry, ktoré tu fungujú. Khan obvinil Washington, že stojí za sprisahaním , aby sa nedostal do siení moci. V čase, keď boli USA ponížované svojimi bývalými bábkami - vrátane Saudskej Arábie a Indie , ktoré odmietli ísť spolu s „novou studenou vojnou“, ktorú USA vedú proti Číne a Rusku - chce Washington zjavne oživiť vzťahy s impozantná pakistanská armáda.

Khan nie je žiadny revolučný socialista, ale verí, že Pakistan má právo zachovať si vlastnú nezávislú zahraničnú politiku. Z tohto dôvodu zostane pre Washington prekážkou.

Aj keď je výsledok tejto chaotickej situácie hlboko neistý, jedna vec je jasná: politická bitka je medzi Khanom a drvivou väčšinou Pakistancov na jednej strane a mocnými a bohatými civilnými a vojenskými elitami (podporovanými Washingtonom) na strane druhej. . Napriek legitímnej kritike toho, ako Khan vládol, keď bol pri moci, musia byť progresívni schopní zistiť, kde sú teraz.

[ZDROJ](#)